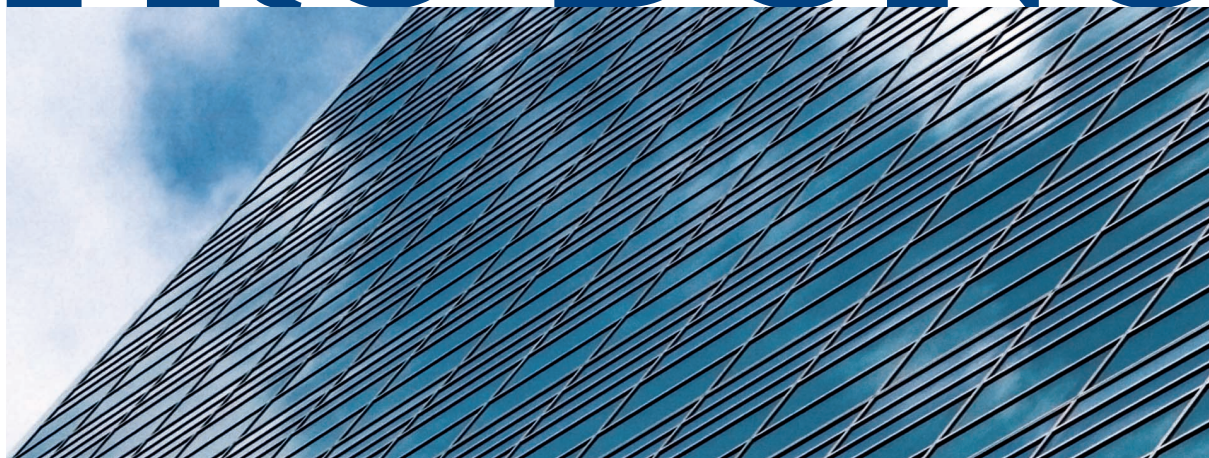

UIC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

7/2010

1. ZMENY V ZÁKONE O CESTNEJ PREMÁVKE

Novela zákona o cestnej premávke ukladá účastníkom dopravnej nehody novú povinnosť vyplniť a podpísať tlačivo, ktoré bolo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody. Súčasne upravila aj následky nedodržania uvedenej povinnosti. Na tento účel sú poisťovne zo zákona povinné vydať predmetné tlačivo kedykoľvek na požiadanie klienta.

2. ZMENY V OBLASTI VYDÁVANIA NÁHRADNÝCH POZEMKOV A REŠTITÚCIÍ

S účinnosťou odo dňa 1. júna 2010 bola novelou zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku odstránená nejednoznačnosť právnej úpravy vybavovania reštitučných nárokov oprávnených osôb a poskytovania náhradných pozemkov oprávneným osobám Slovenským pozemkovým fondom.

3. NOVELA ZÁKONA O PETIČNOM PRÁVE

Poznatky z aplikačnej praxe podmienili novelizáciu zákona o petičnom práve. Petičné právo je základným politickým právom garantovaným v čl. 27 Ústavy Slovenskej republiky každému občanovi SR. Bližšiu úpravu obsahuje zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve, ktorého posledná novela nadobudla účinnosť dňa 1. júla 2010.

4. NOVÁ ÚPRAVA FONDU NÁRODNÉHO MAJETKU

Pôvodný účel zákona o prevode majetku štátu na iné osoby spočíval v zabezpečení privatizácie majetku štátu. Nakoľko sa uvedená úloha ukázala z väčšej časti ako prekonaná, bola prijatá novela, ktorá štrukturálne zmenila Fond národného majetku Slovenskej republiky tak, aby jeho organizačná štruktúra zohľadňovala úlohy, ktoré Fond národného majetku Slovenskej republiky v skutočnosti plní.

5. PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZÚŽENIE IMUNITY POSLANCOV A SUDCOV

Predložený návrh ústavného zákona predpokladá vytvorenie jednotného modelu úpravy imunity poslancov NR SR a sudcov Ústavného súdu SR. V prípade prijatia predmetnej úpravy by sa doteraz vyžadovaný súhlas potrebný na trestné stíhanie a vzatie do väzby poslancov a sudcov zúžil len na súhlas na vzatie do väzby. Účinnosť novely sa navrhuje na 1. november 2010.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZNOVUZRIADENIE MINISTERSTVA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Riešenie problematiky hospodárskych následkov rozsiahlych povodní ako i naliehavý spoločenský záujem na skvalitnení tvorby a ochrany životného prostredia podmienili podanie návrhu na znovuzriadenie samostatného rezortu životného prostredia. V súčasnosti kompetencie v uvedených oblastiach spadajú do pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR.

ZMENY V ZÁKONE O CESTNEJ PREMÁVKE

Dňa 1. júna 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 144/2010 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“ alebo len „zákon“).

Hlavným cieľom zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/126 ES o vodičských preukazoch a úprava niektorých ustanovení podľa poznatkov, ktoré od účinnosti zákona o cestnej premávke, t.j. odo dňa 1. februára 2009, priniesla prax. Ďalším zo základných cieľov novely je zavedenie osvedčenia o evidencii vo forme polykarbonátovej čipovej karty v súlade s novelizovanou smernicou Rady 1999/37/ES o registračných dokumentoch pre vozidlá. Novela uvedenej smernice, t.j. smernica Komisie 2003/127/ES, zaviedla možnosť vydávania registračných dokumentov pre vozidlá aj vo forme čipovej karty.

Škodová udalosť Účastníkovi dopravnej nehody, t.j. osobe, ktorá sa priamo aktívne alebo pasívne zúčastnila na dopravnej nehode, novela rozšírila povinnosti upravené v ust. § 66 zákona o povinnosť vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody (ďalej len „tlačivo“) podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov. Novela uvedeného zákona stanovila poisťovňam vydávanie tlačiva ako ich zákonnú povinnosť. Pokiaľ účastníci škodovej udalosti dané tlačivo napr. nevyplnia, nepodpíšu alebo nebudú mať pri sebe, škodová udalosť sa podľa ust. § 64 ods. 2 písm. a) zákona o cestnej premávke bude považovať za dopravnú nehodu a jej účastníci budú musieť dodržať všetky súvisiace povinnosti upravené v § 66 ods. 2 zákona, napr. hlásiť dopravnú nehodu policajtom, zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta a pod.

Medzi oprávnenia policajta podľa zákona o cestnej premávke patrí aj oprávnenie kontrolovať dodržiavanie povinností vodiča motorového vozidla. Podľa novej právnej úpravy bolo uvedené oprávnenie rozšírené na možnosť kontrolovať všetkých účastníkov cestnej premávky, ako aj iných osôb, ktoré majú povinnosti podľa zákona o cestnej premávke.

Rozsah a členenie motorových vozidiel, upravené v novom znení § 75 zákona, vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES. Oproti pôvodnej úprave sa napr. vypustilo rozdeľovanie motorových vozidiel na skupiny a podskupiny, pribudla nová skupina A2 a do skupiny B sa zaradila aj jazdná súprava do 4 250 kg. Do skupiny vozidiel A2 v zmysle novej úpravy patria dvojkolesové motorové vozidlá bez postranného vozíka alebo s postranným vozíkom vybaveným motorom s výkonom nepresahujúcim 35 kW, s pomerom výkon/najväčšia prípustná celková hmotnosť nepresahujúcim 0,2 kW/kg, ktoré nie sú odvodené od vozidla s viac ako dvojnásobkom ich výkonu.

Vodičské oprávnenie aj naďalej korešponduje so skupinami motorových vozidiel. V niektorých prípadoch v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES novela podmieňuje získanie žiadaného vodičského oprávnenia na určitú skupinu, len pokiaľ už je žiadateľ držiteľom inej vodičskej skupiny. Napr. žiadateľ o udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny BE alebo skupiny C1 uvedené oprávnenie získa, len ak už je držiteľom vodičského oprávnenia skupiny B. Získanie oprávnenia na vedenie motorového vozidla skupiny D podľa novej právnej úpravy už neoprávňuje jeho držiteľa na vedenie motorového vozidla inej skupiny než skupiny D, D1 a T. Zmeny v ust. § 74 - 76 vrátane sú účinné až odo dňa 19. januára 2013. Vodičské oprávnenia udelené do uvedeného dátumu zostávajú v platnosti

Vodičské oprávnenie

podľa pôvodnej právnej úpravy, t.j. vodičské oprávnenie skupiny D udelené do dňa 19. januára 2013 oprávňuje na vedenie motorových vozidiel skupiny D, D1, C, C1, B, B1, AM a T.

Novela upravila aj **minimálny vek** na udelenie vodičského oprávnenia. Rozdiel oproti predošlej úprave spočíva v posunutí hranice na **udelenie vodičského oprávnenia skupín A, D a DE z 21 na 24 rokov**. Súčasne boli ustanovené pravidlá pre postupný prístup k vodičskému oprávneniu **skupiny A**. Držiteľ vodičského oprávnenia skupiny A1 môže získať oprávnenie skupiny A2 po dvoch rokoch a zároveň len po absolvovaní osobitného výcviku alebo vykonaní osobitnej skúšky. Rozsah a členenie skupín motorových vozidiel, vodičských oprávnení a určenie veku na udelenie vodičského oprávnenia a vedenie motorových vozidiel zákon bližšie upravuje v ust. **§ 75 - 78**.

Psychická spôsobilosť

Na udelenie vodičského oprávnenia sa vyžaduje tak zdravotná ako i **psychická spôsobilosť**. V oblasti úpravy psychickej spôsobilosti nastalo niekoľko zmien. Predovšetkým sa spresnili **podmienky posudzovania** psychickej spôsobilosti. Podľa nového znenia **§ 88 ods. 4** zákona o cestnej premávke môže byť na základe psychickeho stavu psychická spôsobilosť posudzovanej osoby podmienená **pravidelným podrobovaním** sa psychologickému **vyšetreniu** alebo inými obmedzeniami podľa záverov psychologického vyšetrenia.

Oproti predchádzajúcej právnej úprave sa **preskúšaniam** z predpisov o cestnej premávke bude musieť **podrobiť len ten**, komu bol uložený **trest alebo sankcia** zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vedenia motorových vozidiel. Pokiaľ trest alebo sankcia budú trvať **viac ako dva roky**, držiteľ vodičského preukazu sa bude musieť **podrobiť aj preskúmaniu zdravotnej a psychickej spôsobilosti** a preskúšaniam **odbornej spôsobilosti**. Do úspešného splnenia uvedenej povinnosti sa držiteľovi vodičského preukazu jeho vodičský preukaz nevráti.

Legislatívna úprava zavedenia **dvoch častí osvedčenia o evidencii** bola po dohode s Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vykonaná primárnou novelizáciou **zákona č. 725/2004 Z. z.** o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podmienkach prevádzky vozidiel“). Novela nanovo upravila **doklady** oprávňujúce prevádzkovať vozidlo na cestnej komunikácii, ktorými sú **(1) osvedčenie o evidencii čast' I**, **(2) osvedčenie o evidencii čast' II a** **(3) technické osvedčenie vozidla**. Súčasná **papierová forma osvedčenia** ostáva zachovaná ako **čast' II**; **čast' I** je v zmysle smernice Komisie 2003/127/ES vo forme **polykarbonátovej čipovej karty**. Uvedenú **čast' I** môže vydávať len **orgán Policajného zboru s platnosťou na 10 rokov**. Osvedčenie **čast' II** môže vydávať štátny dopravný úrad, obvodný úrad dopravy, výrobca alebo zástupca výrobcu ako aj orgán Policajného zboru za ustanovených podmienok.

Vyššie uvedené doklady oprávňujúce prevádzkovať vozidlo na cestnej komunikácii sa nesmú uchovávať vo vozidle, ak sa v ňom jeho vodič nezdržuje. Vodič vozidla, ktoré **podlieha prihláseniu** do evidencie vozidiel, je povinný pri vedení vozidla mať pri sebe **osvedčenie čast' I**. Z uvedenej povinnosti platí **výnimka** na prechodné obdobie v dĺžke 30 dní od vydania osvedčenia čast' II. V uvedenom období do vydania osvedčenia čast' I je vodič povinný pri vedení vozidla mať pri sebe osvedčenie čast' II. **Po uplynutí** prechodného obdobia však vodič uvedené **osvedčenie čast' II** pri sebe pri vedení vozidla mať nesmie, nakoľko toto sa bude považovať **za neplatné**. Po uplynutí prechodného obdobia sa predmetná povinnosť vzťahuje už len na osvedčenie čast' I.

Vodič vozidla, ktoré **nepodlieha prihláseniu** do evidencie vozidiel, je povinný mať pri vedení vozidla vždy pri sebe **technické osvedčenie** vozidla.

Osvedčenie o evidencii

ZMENY V OBLASTI VYDÁVANIA NÁHRADNÝCH POZEMKOV A REŠTITÚCIÍ

Zákonom č. 139/2010 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), sa s účinnosťou odo dňa **1. júna 2010** odstránila nejednoznačnosť v aplikačnej praxi a na to nadväzujúca časová zdlhavosť pri vybavovaní reštitučných nárokov oprávnených osôb. Novela tiež rieši problémy pri poskytovaní náhradných pozemkov oprávneným osobám Slovenským pozemkovým fondom.

Náhradné pozemky

Na základe novej právnej úpravy Slovenský pozemkový fond **nemôže poskytnúť ako náhradný ten pozemok, ktorý (1)** sa nachádza v katastrálnom území alebo jeho časti, v území ktorého nemožno poskytovať náhradné pozemky na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky vykonaného vo verejnom záujme; to neplatí, ak sa jedná o oprávnenú osobu, ktorej vznikol nárok na náhradu v obci, ktorej súčasťou je predmetné katastrálne územie, **(2)** je podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie určený na umiestnenie verejnoprospešnej stavby, **(3)** možno vo verejnom záujme vyvlastniť, **(4)** je určený na umiestnenie priemyselného parku, **(5)** je súčasťou podnikového pozemku **alebo (6)** bol pred návrhom oprávnenej osoby určený pozemkovým fondom na iné využitie podľa osobitných predpisov.

Ponuka náhradného pozemku

O ponuke náhradného pozemku sa odo dňa 1. júna 2010 uskutočňuje **prerokovanie**, ktorého postup upravuje **nariadenie vlády** Slovenskej republiky č. 237/2010 Z. z., ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1. júna 2010 a ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupe Slovenského pozemkového fondu pri poskytovaní náhradných pozemkov. Podľa uvedeného nariadenia vlády Slovenskej republiky sa pri vydávaní náhradného pozemku najskôr vyberie pozemok v rámci príslušného katastra. Ak sa v rámci katastra nenájde vhodný poze-

mok, poskytne sa náhradný pozemok v rámci okresu. V prípade, že sa ani v rámci okresu nenájde vhodný pozemok, poskytne sa náhradný pozemok v susednom okrese. Ak aj tento pokus ostane bezvýsledný, poskytne sa náhradný pozemok, ktorý sa nachádza v okrese v územnej pôsobnosti príslušnej pobočky Slovenského pozemkového fondu.

Doplnením nového **ods. 7 v § 11** vzniklo oprávnenej osobe právo **navrhnuť pozemok ako požadovanú náhradu**, pričom návrh musí mať písomnú formu a musí byť doručený Slovenskému pozemkovému fondu **najneskôr päť pracovných dní** pred prerokovaním ponuky náhradného pozemku. Pozemok navrhovaný oprávnenou osobou musí byť v okrese, ktorého súčasťou je katastrálne územie, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok. Novelou doplnený **odsek 8 v § 11** predmetného zákona ustanovuje povinnosť Slovenského pozemkového fondu **poskytnúť peňažnú náhradu** za pozemky, ak oprávnená osoba **(1)** nenavrhla sama náhradný pozemok a nesúhlasí s prevodom ponúknutého náhradného pozemku **alebo (2)** ako náhradný pozemok sama navrhla taký pozemok, ktorý podľa predmetného zákona nemožno poskytnúť, a ak nesúhlasí s prevodom ponúknutého náhradného pozemku.

V zmysle **§ 16 ods. 4** spočíva náhrada vo veciach, ktoré osoba povinná na poskytnutie náhrady vlastní, prípadne v podiele na imaní uvedenej osoby, a to až do výšky hodnoty pôvodných nehnuteľností a trvalých porastov, ak sa účastníci nedohodnú inak. Ak sa náhrada poskytne prevodom nehnuteľností, postupuje sa podľa osobitných predpisov, napr. podľa zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k pozemkom. **Ustanovenie § 16 ods. 5** bolo novelou doplnené tak, že v prípade, ak sa náhrada poskytuje v pozemkoch, oprávnená osoba môže svoj nárok na náhradu **previesť na tretiu osobu** až vtedy, keď je dohodnutý

Náhrada

konkrétny náhradný pozemok. Zmluva o prevedení nároku na náhradu na tretiu osobu musí byť **uzatvorená písomne a musí obsahovať úradne osvedčené podpisy** účastníkov zmluvy.

Novela doplnila aj prechodné ustanovenia zákona k úpravám účinným odo dňa 1. júna 2010 vo vzťahu k **už uplatneným nárokom** na náhradu, ktoré ešte neboli ukončené. Pokiaľ pozemkový fond do 31. mája 2010 oprávnenej osobe už ponúkol náhradný pozemok, podľa uvedeného je povinný jej ponúknuť nový pozemok. Uvedené neplatí, ak bola s oprávnenou osobou uzatvorená dohoda o prevedení nároku na náhradu na tretiu osobu ku konkrétnemu pozemku, ktorý je ku dňu účinnosti tohto zákona vo vlastníctve štátu. Prerokovanie tejto novej ponuky náhradného pozemku postupom podľa **§ 6 ods. 7** sa môže uskutočniť **najskôr 1. septembra 2010.**

Sprievodné novelizácie

Článkom II novely sa vykonali **zmeny zákona č. 330/1991 Zb.** o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Jedná sa predovšetkým o splnomocňovacie ustanovenie, na základe ktorého bolo vydané **nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 238/2010 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenájímania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností

Slovenským pozemkovým fondom. Predmetné nariadenie nadobudlo **účinnosť dňa 1. júna 2010.** Okrem splnomocňovacieho ustanovenia bola v predmetnom zákone vykonaná aj zmena umožňujúca rade Slovenského pozemkového fondu začať vykonávať svoju činnosť aj v tom prípade, pokiaľ nebudú Národnou radou Slovenskej republiky zvolení všetci členovia navrhnutí výborom, ale len nadpolovičná väčšina členov.

Článkom III bol novelizovaný aj **zákon č. 180/1995 Z. z.** o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Zmeny uvedeného zákona súvisia so zmenami **zákona č. 139/2010 Z. z.**, ktorým sa dopĺňa zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vláda Slovenskej republiky vydala tiež zoznam katastrálnych území, v ktorých Slovenský pozemkový **fond nemôže** vo verejnom záujme **poskytnúť ako náhradu pozemok.** Zoznam bol vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod **č. 239/2010 Z. z.** V katastrálnych územiach uvedených v zozname môže Slovenský pozemkový fond vydať náhradný pozemok len tým oprávneným osobám, ktorým vznikol nárok na náhradu v obci, ktorej súčasťou je predmetné katastrálne územie.

NOVELA ZÁKONA O PETIČNOM PRÁVE

Petičné právo ako základné právo zahrnuté do **politických práv** predstavuje jednu z foriem priamej demokracie. Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“ alebo len „zákon“) vo všeobecnosti podrobnejšie špecifikuje možnosti realizácie petičného práva. Z plánu legislatívnych úloh predchádzajúcej vlády Slovenskej republiky na rok 2009 vyplynula úloha vypracovať novelu zákona o petičnom práve v nadväznosti na niektoré zmeny v právnom poriadku Slovenskej republiky a poznatky z aplikačnej praxe. Novelizácia bola realizovaná **zákonom č. 112/2010 Z. z.**

(ďalej len „novela“), ktorý nadobudol **účinnosť dňa 1. júla 2010.**

Ústava Slovenskej republiky v **čl. 27 každému garantuje** petičné právo. V zmysle uvedeného ustanovenia sa môže každý sám alebo s inými obracať so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy. Petícia však **nesmie zasahovať do nezávislosti súdov** a nesmie vyzývať na **porušovanie základných práv a slobôd.**

Z dikcie zákona o petičnom práve jednoznačne vyplýva, že **petíciu môže**

Povinné údaje **podporiť každý**, t.j. bez obmedzenia veku. Pokiaľ osobitný predpis, napr. zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, **vysslovene ustanovuje** najnižší vek osôb podporujúcich petíciu, vzhľadom na úplnú identifikáciu alebo zistenie oprávnenosti fyzickej osoby, ktorá petíciu podporila, sa medzi **povinné údaje** vložil aj **dátum narodenia**. Uvedené včlenila novela do nového ust. **§ 4 ods. 1** zákona o petičnom práve. Okrem toho v predmetnom ustanovení presne vymedzila povinné údaje fyzickej a právnickej osoby podporujúcej petíciu a zdôraznila, že tieto údaje musia byť uvedené **čitateľne**. Ako vyplýva z nového ust. **§ 4 ods. 6** zákona, orgán verejnej správy **nevezme do úvahy** podporu osoby, ktorá údaje o sebe uviedla **nečitateľne alebo nepravdivo**.

PODANIE A VYBAVENIE PETÍCIE

Podanie a vybavenie petície novela zmenila a upravila v novom ust. **§ 5** zákona. V zmysle uvedeného ustanovenia medzi **náležitosti petície** patrí jej **(1) písomná forma**, **(2) označenie** slovom petícia, **(3) označenie predmetu** verejného alebo iného spoločenského záujmu a **(4) povinné údaje** podľa ust. **§ 4 ods. 1** zákona o petičnom práve.

Elektronické podanie Novela zaviedla aj možnosť podať petíciu **elektronicky**. Písomná forma petície v uvedenom prípade bude zachovaná, pokiaľ bude obsahovať **údaje podľa § 4 ods. 1** zákona o tom, kto ju podáva a zároveň bude k dispozícii prostredníctvom elektronických prostriedkov **elektronický formulár**, ktorý bude možné **podpísať zaručeným elektronickým podpisom**. Uvedená úprava bola inšpirovaná právnou úpravou v Nemeckej spolkovej republike s prihliadnutím na špecifiká nášho právneho poriadku.

V súlade s novým zákonom o sťažnostiach č. 9/2010 Z. z., o ktorom sme Vás informovali v **bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO 01/2010**, novela zaviedla **kategóriu pracovných dní**. Pôvodná desaťdňová lehota na postúpenie petície príslušnému orgánu na vybavenie, pokiaľ z obsahu petície vyplýva, že orgán verejnej správy, ktorý ju prijal, nie je na jej vybavenie príslušný, sa

mení na lehotu desiatich pracovných dní.

Vzhľadom na dikciu **§ 24** zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov novela v spore o príslušnosť skonkretizovala **ústredný orgán štátnej správy** pre petície, ktorým je **Úrad vlády Slovenskej republiky**.

Ustanovenie **§ 5 ods. 4** zákona o petičnom práve neupravovalo **lehotu**, do uplynutia ktorej má orgán verejnej správy vyzvať osobu, ktorá petíciu podala, na odstránenie zistených nedostatkov. Rovnako uvedené ustanovenie žiadnym spôsobom nešpecifikovalo, čo možno považovať za nedostatok podanej petície. V zmysle novely sa **nedostatkom** rozumie stav, kedy petícia nemá náležitosti podľa ust. 5 ods. 1, t.j. všetky náležitosti petície, tak formálne ako aj vecné. Chýbajúca lehota na vyzvanie bola doplnená tak, že orgán verejnej správy **bezodkladne vyzve** osobu, ktorá petíciu podala, aby odstránila jej nedostatky najneskôr do 30 pracovných dní od vyzvania.

Nové ust. **§ 5 ods. 8** upravilo postup orgánov verejnej správy, pokiaľ z obsahu petície vyplýva, že ju nie je možné vybaviť podľa ust. **§ 5 ods. 7**. Pri **prešetrení petícií** sa postupuje v intenciách **zákona o sťažnostiach**, a preto prešetriť je možné len takú petíciu, ktorá má charakter sťažnosti. Ak však bude predmetom petície žiadosť alebo návrh, orgán verejnej správy má povinnosť posúdiť obsah a odpovedať petentovi. Písomná odpoveď musí byť v zmysle novej právnej úpravy aj odôvodnená.

Podľa novej právnej úpravy sa povinnosť **poskytnúť súčinnosť** podľa § 6a zákona o petičnom práve vzťahuje nielen na osobu, ktorá podala petíciu, t.j. na **petenta**, ale aj na **osobu určenú na zastupovanie** v styku s orgánom verejnej správy. Pôvodná primeraná lehota na poskytnutie súčinnosti bola presne vymedzená na 10 pracovných dní.

Novela na vybavenie sťažností **vylúčila pôsobnosť** všeobecného predpisu o správnom konaní, t.j. vylúčila pôsob-

Odstránenie nedostatkov petície

Poskytnutie súčinnosti

nost' zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Na petície doručené orgánu verejnej sprá-

vy pred účinnosťou novely platia predpisy platné do dňa 30. júna 2010.

NOVÁ ÚPRAVA FONDU NÁRODNÉHO MAJETKU

Dňa 1. júla 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 38/2010 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa zmenil zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. (ďalej len „zákon o podmienkach prevodu majetku“ alebo „zákon“). Účelom novely je zabezpečiť **reštrukturalizáciu Fondu národného majetku** Slovenskej republiky (ďalej len „FNM“), ktorá spočíva v reorganizácii vnútornej štruktúry FNM, najmä jeho personálnych a organizačných zložiek.

Zákon o podmienkach prevodu majetku vymedzil ako **základné okruhy činností FNM (1)** činnosti v oblasti privatizácie, **(2)** činnosti v oblasti reštitúcií a **(3)** činnosti v oblasti správy majetkových účastí FNM. V súčasnosti však FNM nevykonáva všetky tieto činnosti, ale vykonáva najmä činnosti súvisiace s ukončením uspokojovania reštitučných nárokov, prebiehajúcimi súdnymi spormi, splnením privatizačných zmlúv vrátane vysporiadania súvisiacich záväzkov, resp. pohľadávok. Cieľom novely je vzhľadom k zúženej potrebe vykonávania niektorých činností **prispôsobiť** tejto skutočnosti **organizačný a personálny aparát**.

ORGÁNY FONDU NÁRODNÉHO MAJETKU

Pôvodné ustanovenie § 27 ods. 4 zákona ustanovovalo ako orgány FNM prezídium, výkonný výbor a dozornú radu. Novelou sa z uvedeného ustanovenia vypustilo prezídium, následkom čoho ostali orgánmi FNM len **výkonný výbor a dozorná rada**. Ustanovenia týkajúce sa prezídia boli novelou zo zákona vypustené, pričom väčšina právomocí prezídia prešla na výkonný výbor.

Výkonný výbor je podľa nového znenia § 34 zákona **najvyšším orgánom FNM**. Výkonný výbor **koná v mene FNM** v rozsahu ustanovenom zákonom a štatútom FNM. Právne úkony výkonného výboru, ktoré majú písomnú formu, musia byť opatrené podpismi dvoch členov výkonného výboru, inak sú neplatné. Kedy a v akom rozsahu členovia výkonného výboru konajú v mene fondu a udeľujú splnomocnenie konať v mene fondu, musí byť určené **štatútom FNM**, pričom členovia výkonného výboru oprávnení konať za FNM musia byť zapísaní do obchodného registra.

Výkonný výbor

Do pôsobnosti výkonného výboru patrí najmä **(1)** schvaľovanie zásad odmeňovania zamestnancov FNM a **(2)** schvaľovanie rokovacieho poriadku výkonného výboru. Výkonný výbor je tiež oprávnený v prípade nesplnenia niektorej z povinností nadobúdateľa majetku, ako napr. povinnosti strpieť kontrolu stavu a nakladania s privatizovaným majetkom až do splatenia kúpnej ceny, uložiť nadobúdateľovi peňažnú **pokutu až do výšky 331 939,19 Eur**, pričom úhrn uložených peňažných pokút v jednotlivom prípade **nesmie presiahnuť 995 817,57 Eur**. Peňažnú pokutu môže výkonný výbor uložiť **do troch rokov** od nesplnenia niektorej z povinností nadobúdateľom majetku. Výkonný výbor tiež **rozhoduje o spôsobe**, akým FNM naloží so svojím majetkom alebo so svojimi **majetkovými účastami** na podnikaní iných právnických osôb, a to v prípade, ak vláda zruší alebo zmení rozhodnutie o privatizácii alebo zruší alebo zmení schválený privatizačný projekt. Na platnosť rozhodnutia výkonného výboru o spôsobe naloženia s majetkom alebo s majetkovými účastami sa však vyžaduje **predchádzajúci písomný súhlas Ministerstva hospodárstva a výstavby** Slovenskej republiky.

Výkonný výbor zodpovedá najmä za vypracovanie (1) návrhu na použitie majetku FNM v súlade s rozhodnutím vlády Slovenskej republiky, (2) návrhu rozpočtu FNM, (3) ročnej účtovnej závierky FNM, (4) výročnej správy o činnosti fondu za predchádzajúci rok, (5) návrhu štatútu FNM a (6) informácií a údajov o činnosti FNM, a to na účely kontroly určenými orgánmi, napr. Národnou radou Slovenskej republiky, alebo o výsledku vnútornej kontroly zmlúv o predaji privatizovaného majetku.

Po novom sa **výkonný výbor skladá z piatich členov** namiesto pôvodných jedenást'. Predsedu výkonného výboru a ďalších štyroch členov vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra hospodárstva a výstavby Slovenskej republiky. Vláda Slovenskej republiky **odvolá** predsedu výkonného výboru alebo člena výkonného výboru, ak (1) vykonáva funkciu alebo činnosť, ktorá nie je zlučiteľná s výkonom funkcie predsedu alebo člena výkonného výboru, (2) neplní povinnosti ustanovené zákonom o prevode majetku štátu, **alebo** (3) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin.

Členovia výkonného výboru sú zamestnancami FNM. Výkonný výbor je **uznášaniaschopný**, ak sa na jeho rokovaní zúčastní **nadpolovičná väčšina** všetkých členov výkonného výboru, pričom na **prijatie rozhodnutia** sa vyžaduje súhlas **nadpolovičnej väčšiny** všetkých členov výkonného výboru. Dokumenty podpisuje v mene výkonného výboru predseda výkonného výboru a počas jeho neprítomnosti predsedom poverený člen výkonného výboru. Výkonný výbor ustanovený podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 vykonáva svoju pôsobnosť do dňa vymenovania nového výkonného výboru vládou Slovenskej republiky.

Okrem počtu členov výkonného výboru sa novelou tiež zmenil **počet členov dozornej rady**, a to zo siedmich členov **na troch**.

Zmeny nastali aj v schvaľovaní **štatútu FNM**. Predchádzajúca právna úprava ustanovovala, že štatút FNM schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky po predchádzajúcom prerokovaní vo vláde Slovenskej republiky. Terajšia právna úprava ustanovuje, že štatút FNM schvaľuje **vláda Slovenskej republiky** na návrh FNM.

Dozorná rada

PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZÚŽENIE IMUNITY POSLANCOV A SUDCOV

Vládou Slovenskej republiky bol dňa **15. júla 2010** schválený návrh ústavného zákona, ktorým by sa mali **zmeniť ustanovenia o poslaneckej imunite** ako i ustanovenia **o disciplinárnom a trestnom stíhaní sudcov** Ústavného súdu SR. Jedná sa už o druhý návrh úpravy imunity poslancov a sudcov v tomto kalendárnom roku. Predchádzajúce návrhy z rokov 2006 či 2009 nenašli, podobne ako návrh z januára 2010, v Národnej rade Slovenskej republiky podporu. Zúženie imunity si súčasná vláda určila ako jeden z bodov jej programového vyhlásenia. Imunitu poslancov NR SR a sudcov Ústavného súdu SR upravuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 78 ods. 3 a ods. 4 a v čl. 136.

PLATNÁ PRÁVNA ÚPRAVA

V zmysle aktuálne platnej úpravy **nie je možné** poslanca NR SR **stíhať** za hla-

sovanie v NR SR alebo v jej výboroch, a to **ani po zániku jeho mandátu**. Podobne nemožno poslanca NR SR **stíhať ani za výroky**, ktoré predniesol **v NR SR**, čo však neznamená, že za nevhodné výroky nemôže byť disciplinárne trestaný Národnou radou Slovenskej republiky. Na **trestné alebo disciplinárne stíhanie či vzatie poslanca NR SR do väzby** sa však vyžaduje **súhlas Národnej rady** Slovenskej republiky. V prípade, že NR SR súhlas na uvedené konanie odoprie, je trestné stíhanie alebo vzatie do väzby počas trvania poslaneckého mandátu vylúčené. V uvedenom prípade počas ďalšieho výkonu poslaneckého mandátu **premlčacia doba neplatí**.

Prejednať je možné len **priestupok**, o ktorom to ustanoví zákon. Uvedené zúženie poslaneckej imunity ustanovil ústavný **zákon č. 210/2006 Z. z.** V dôsledku jeho prijatia boli vykonané **zme-**

Imunita poslancov NR SR

ny v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov doplnením nového ods. 2 do ust. § 9. Uvedené ustanovenie umožňuje podľa zákona o priestupkoch prejednať konanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré je priestupkom spáchaným **porušením zákazu požívať alkoholické nápoje** alebo iné návykové látky pri vykonávaní činnosti, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu života, zdravia alebo poškodeniu majetku alebo odmietnutím podrobiť sa vyšetreniu na zistenie alkoholu alebo inej návykovej látky v krvi v súvislosti s dopravnou nehodou, na ktorej sa zúčastnil ako vodič.

V prípade, že poslanec NR SR bol **pristihnutý a zadržaný** pri trestnom čine (t.j. prečine i zločine), vzniká príslušnému orgánu povinnosť uvedenú skutočnosť ihneď **oznámiť predsedovi NR SR**. Pokiaľ však mandátový a imunitný výbor NR SR následný súhlas na zadržanie nedá, poslanec musí byť ihneď prepustený. V prípade, že bude udelený súhlas a poslanec bude **vo výkone väzby, jeho mandát nezanične, len sa nebude uplatňovať**.

Imunita sudcov ÚS SR

Rovnakú imunitu, akú majú poslanci NR SR, priznáva ústava aj sudcom ústavného súdu. **Súhlas na trestné stíhanie** sudcu ústavného súdu alebo na jeho vzatie do väzby udeľuje **ústavný súd**. Ústavný súd dáva súhlas aj na **trestné stíhanie alebo vzatie do väzby generálneho prokurátora**. Pokiaľ ústavný súd udelenie súhlasu odoprie, trestné stíhanie alebo vzatie do väzby je počas trvania funkcie sudcu ústavného súdu, funkcie sudcu alebo funkcie generálneho prokurátora vylúčené.

V zmysle **čl. 136 ods. 3** Ústavy SR vykonáva ústavný súd aj disciplinárne konanie voči predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podpredsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálnemu prokurátorovi.

Účel navrhovaných zmien

Podľa dôvodovej správy k návrhu ústavného zákona imunita predstavuje historicky overený inštitút, ktorého zmyslom je **garantovanie čo najväčšej miery slobody politického zápasu** na pôde parlamentu a **istoty (ochrany) ústavných sudcov** pri výkone rozhodovacej činnosti. Jej zmyslom však nemá byť poskytova-

nie ochrany poslancom a sudcom pred trestným stíhaním vo veciach, v ktorých nie je žiaden súvis s ich poslanceckou a sudcovskou činnosťou. Podmienky disciplinárneho a trestného **stíhania sudcov upravuje zákon č. 385/2000 Z. z.** o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov v ust. **§ 29a**. V zmysle uvedeného ustanovenia nie je možné všeobecného sudcu alebo prísediaceho stíhať za rozhodovanie, a to ani po zániku ich funkcií.

Navrhované zúženie imunity má lepšie zabezpečiť **obranu občianskej spoločnosti pred potenciálnym zneužívaním moci**, pričom predmetná úprava by mala poskytovať ochranu aj pred neprimeraným zvýhodňovaním vyčlenených skupín.

NAVRHOVANÁ ÚPRAVA

Návrh ústavného zákona predpokladá vytvorenie podobného modelu úpravy imunity sudcov ústavného súdu, aký upravuje zákon o sudcoch a prísediacich, ako sme uviedli vyššie. V zmysle navrhovanej úpravy by sudcu ústavného súdu nemalo byť možné stíhať **len za rozhodovanie pri výkone funkcie**, a to ani po zániku jeho funkcie. Súčasne by sa zaviedla povinnosť príslušného orgánu ihneď **informovať predsedu** Ústavného súdu SR v prípade pristihnutia a zadržania sudcu ústavného súdu pri páchaní trestného činu. V prípade pristihnutia a zadržania predsedu ústavného súdu by oznamovacia povinnosť smerovala k podpredsedovi ústavného súdu. Pôvodné **vyžadovanie súhlasu** na trestné stíhanie a vzatie sudcu ústavného súdu do väzby by bolo **zúžené len na vzatie do väzby**. Rovnakým spôsobom by návrh ústavného zákona zmenil aj znenie čl. 136 ods. 3 ústavy, podľa ktorého by ústavný súd dával súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora. Ďalšia časť predmetného ustanovenia týkajúceho sa **výkonu disciplinárneho konania** Ústavným súdom SR voči predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podpredsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálnemu prokurátorovi by **zostala nezmenená**.

Pravidlo, podľa ktorého v prípade, ak bude poslanec NR SR pristihnutý a zadržaný pri páchaní trestného činu, je príslušný orgán povinný to ihneď oznámiť

Zúženie imunity sudcov ÚS SR

Zúženie imunity poslancov NR SR

predsedovi NR SR, by podľa návrhu zákona zostalo zachované. Zaviedlo by sa však **nové pravidlo**, podľa ktorého by príslušný orgán v uvedenej situácii bol povinný ihneď **informovať aj predsedu imunitného a mandátového výboru** NR SR.

Navrhované znenie čl. 78 ods. 3 ústavy predstavuje zmenu v udeľovaní súhlasu na vzatie poslanca do väzby. Ako sme uviedli vyššie, pôvodne udeľovala súhlas na vzatie do väzby NR SR. Navrhovaná úprava predpokladá udelenie **tzv. predbežného súhlasu** mandátovým a imunitným výborom. Uvedený súhlas by **následne NR SR prerokovala** na svojej najbližšej schôdzi. Ak by NR SR súhlas neschválila, musel by byť dotknutý poslanec z väzby prepustený.

Predmetnou úpravou by sa odbúrala potreba vyslovenia súhlasu NR SR pri

trestnom stíhaní poslanca. Uvedeným by sa mal dosiahnuť stav, že **eventuálne trestné stíhanie poslancov** bude, podobne ako u všetkých ostatných občanov, **závisieť len od vyhodnotenia dôkazov** orgánmi činnými v trestnom konaní. Takto koncipovaný návrh ústavného zákona je podobný návrhu, ktorý bol predložený NR SR 15. januára 2010 a ktorého prerokovanie skončilo v prvom čítaní. O predchádzajúcom návrhu sme Vás informovali v **bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO 01/2010**.

Nový návrh ústavného zákona **ruší čl. 79 ústavy**. Zrušenie možnosti **odoprieť svedectvo** vo veciach, o ktorých sa poslanci dozvedeli pri výkone svojej funkcie, vyžadujú od Slovenskej republiky články **Rímskeho štatútu medzinárodného trestného súdu**, ktorý je pre Slovenskú republiku platný od 1. júna 2002.

PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZNOVUZRIADENIE MINISTERSTVA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Samostatný rezort životného prostredia bol z dôvodu racionalizácie štátnej správy zrušený a jeho kompetencie prešli na Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR. Vzhľadom na **extrémne povodne** z posledného obdobia, ktoré spôsobili značné **hospodárske škody** občanom SR, obciam a štátu, existuje naliehavý spoločenský záujem na opätovnom zriadení samostatného ministerstva pôsobiaceho v uvedenej oblasti.

Novela zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (ďalej len „zákon“) bola v treťom čítaní NR SR schválená a vyžaduje už len podpis prezidenta. Je reakciou na horeuvedené spoločenské záujmy ako i **naliehavý spoločenský záujem** na skvalitnení **tvorby a ochrany životného prostredia**, a preto navrhuje **opätovné zriadenie samostatného Ministerstva životného prostredia SR**, s čím následne súvisí aj úprava kompetencií samostatného rezortu životného prostredia, úprava prechodu práv a povin-

ností zo štátnozamestnaneckých a pracovnoprávných vzťahov ako i iných právnych vzťahov, a taktiež úprava prechodu majetku.

Do pôsobnosti opätovne zriadeného ministerstva životného prostredia ako **ústredného orgánu štátnej správy** má spadať **tvorba a ochrana životného prostredia** vrátane ochrany prírody a krajiny, vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, ochrany akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania a rybníctva okrem akvakultúry a morského rybolovu, ďalej oblasti **ochrany ovzdušia**, ozónovej vrstvy a klimatického systému Zeme, ekologických aspektov územného plánovania, odpadového hospodárstva, posudzovania vplyvov na životné prostredie, zabezpečovania jednotného informačného systému o životnom prostredí a plošného monitoringu, geologického výskumu a prieskumu, ochrany a regulácie obchodu s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a geneticky modifikovaných organizmov.

Kompetencie MŽP

V súvislosti s prechodom kompetencií medzi ústrednými orgánmi štátnej správy sa navrhuje prechod **zriadovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti** doterajšieho ústredného orgánu štátnej správy **k právnickým osobám na preberajúci ústredný orgán** štátnej správy.

Podrobnosti o prechode **správy majetkovej účasti štátu** v právnickej osobe a o prechode práv a povinností súvisiacich s predmetom činnosti právnickej osoby by sa podľa návrhu novely mali upraviť **dohodou** medzi doterajším a preberajúcim ústredným orgánom štátnej správy, t.j. **medzi ministerstvom pôdohospodárstva a ministerstvom životného prostredia**.

Majetok štátu, ktorý bol do dňa 31. augusta 2010 v správe Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR a ktorý slúžil na zabezpečenie výkonu kompetencií v oblastiach v zmysle novely, by mal odo dňa plánovanej **účinnosti zákona**, t.j. odo dňa **1. septembra 2010**, prejsť na nové ministerstvo životného prostredia.

V súvislosti so zriadením samostatného ministerstva životného prostredia upravuje návrh novely zákona aj zmenu názvu rezortu pôdohospodárstva ako **Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka** Slovenskej republiky.

Zmena názvu

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Paulínu Ondrášikovou: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2010